

Delårsrapport 2019

Innehållsförteckning

Vision för Tierps kommun	3
Förvaltningsberättelse	4
Några väsentliga händelser	4
Periodens resultat och budgetutfall	5
Kommunens övergripande mål	5
Finansiella mål	6
Måluppfyllelse	6
Investeringar	6
Prognos och framtidsbedömning	6
Balanskravsutredning	7
Driftredovisning (tkr)	8
Investeringsredovisning (tkr)	9
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Kassaflödesanalys	12
Noter	13
Redovisningsprinciper	19
Ekonomisk ordlista	20

Vision för Tierps kommun

Tierps kommun är en grön och harmonisk oas för hela livet.

Här förenas landsbygdens lugn med närheten till storstadens puls.

Vi använder kraften ur vår historia och med engagemang och företagsamhet går vi gemensamt tryggt in i framtiden.

Visionen konkretiseras i tre arenor

LIVSARENAN

I Tierps kommun har vi stora ambitioner för vårt samhälle. Tierp ska vara en kommun att räkna med. En kommun att upptäcka. Att växa upp i. Att bo i. Och leva ett rikt liv i. Det som kännetecknar livsarenan är:

Bra start i livet
Trygghet
Utbildning
Inkludering
Stark lokal identitet
Stolthet
Delaktighet
Småskalighet
Grön miljö
Historisk förankring
Geografiska läget
Goda kommunikationer
Föreningsliv
Natur och kultur
Digital infrastruktur
Leva och verka i hela kommunen

AFFÄRSARENAN

Tierps kommun ligger i en av Europas mest attraktiva storstads- och kunskapsregioner. Tillväxten i Gävle och Uppsala skapar möjligheter för Tierps kommun att växa och blomstra. Det som kännetecknar affärsarenan är:

Kommunikationer, digitala och fysiska
God värdkommun
Enkelhet
Kort och snabb väg till hjälp
Personligt bemötande
Stödja framväxt av nya företag
Entreprenörskap
Kreativitet
Kompetensförsörjning
Värdskap
Minnesvärda upplevelser
Äventyr
Attraktiv natur
Attraktiva kulturmiljöer

UTVECKLINGSARENAN

Tierps kommun ska vara en föregångare i omställningen till ett hållbart samhälle. Vi ska också sikta på att öka vår befolkning för att ge underlag för fler företag, fler arbetstillfällen och bättre service. Det som kännetecknar utvecklingsarenan är:

Hållbart samhälle nu och för kommande generationer
Beslut vägs mot ekonomisk, ekologisk och social påverkan
Gott liv
Balans
Befolkningsökning
Geografiska lägets fördelar
Fler bostäder för alla skeden i livet
Attraktiva boendemiljöer
Långsiktig markanvändning
Rent vatten
Hållbara transportlösningar
Snabba kommunikationer

De fullständiga arenabeskrivningarna finns på www.tierp.se/vision

Förvaltningsberättelse

Några väsentliga händelser

Kommunen har bytt styrmodell från balanserad styrning till målstyrning och den ska genomsyras av förhållningssättet tillitsbaserad styrning.

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan pågår.

Den gemensamma IT-nämnd tillsammans med kommunerna Heby, Knivsta, Älvkarleby och Östhammar startade sin verksamhet den 1/1-2019.

Hittills har ett Chefsforum genomförts i år. Temat har varit upphandling, korruption, mutor, mm.

Införandet och testning av den upphandlade e-tjänsteplattformen pågår och byggandet av e-tjänster har påbörjats.

SKL har genomfört en analys av kommunen och den delgavs på kommunfullmäktiges sammanträde i juni.

Planberedskapen är relativt god på samtliga orter inom kommunen där efterfrågan finns. Totalt finns planberedskap för cirka 1000 bostäder.

Byggnationen av kulturhuset Möbeln blir klar under hösten 2019.

En översyn av lokalutnyttjandet inom skolan har genomförts och har presenterats för kommunstyrelsen i februari.

Avvecklingen av Hällbacka fortgår.

Avtalet för närvårdspplatser är uppsagt och ett arbete att möta behovet januari 2020 har påbörjats, detta sker gemensamt med primärvården och geriatriken i Tierp.

Det är fortsatta svårigheter att rekrytera inom alla yrkeskategorier inom äldreomsorgen och då främst sjuksköterskor. Under hela året har verksamheten behövt nyttja bemanningsföretag för att kunna säkerställa hälso- och sjukvården.

Inom individ-och familjeomsorgen ökar nu kostnaderna för försörjningsstöd. Anmälningar om barn som far illa ligger fortsatt på höga nivåer. Även volymerna in öppenvården och boendestödet ökar.

Projektering av ny förskola i Vallskoga har genomförts men p.g.a det ekonomiska läget har byggandet pausats tills vidare.

Den totala sjukfrånvaron låg vid årsskiftet på 7,2 procent och har ökat marginellt och ligger därmed för närvarande på totalt 7,3 procent.

När det gäller övriga händelser av väsentlig betydelse för kommunen så hänvisas till respektive verksamhets delårsrapport.

Komponentindelning av våra anläggningar har gett en lägre avskrivningskostnad på 13 mnkr/år.

Periodens resultat och budgetutfall

Kommunen redovisar ett resultat för perioden januari-augusti på 35,4 Mkr, jämfört med minus 6,4 Mkr för motsvarande period föregående år. Budgeterat resultat för perioden är 17,5 Mkr, vilket innebär att resultatet är 17,9 Mkr högre. Verksamheternas intäkter är 39,6 Mkr högre än periodiserad budget och kostnaderna är 28,3 Mkr högre än periodiserad budget. Avvikelsen på intäktssidan beror främst på försäljning verksamhet, (IT- och Lönenämnd) samt obudgerade bidrag. Avvikelsen på kostnadssidan kommer till största delen från ökade placeringskostnader inom Individ-och familjeverksamheten samt ökade entreprenadkostnader och lokalhyror.

Finansen redovisar ett utfall som är 13,5 mkr bättre än budget vilket dock är 7,5 mkr sämre än förra prognosen. Det beror på högre pensionskostnader, 9,5 mkr, lägre avskrivningskostnader, 6 mkr, samt utdelning från Kommuninvest, 3,4 mkr.

Kommunens övergripande mål

Enligt kommunallagens 8:e kapitel 5 § ska det för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Det finns också finansiella mål som framgår av de ekonomiska styrreglerna.

Utifrån visionen har ett övergripande inriktningsmål samt fyra stycken kommungemensamma mål utarbetats.

Övergripande inriktningsmål:

- *Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.*

Kommungemensamma mål för perioden 2017-2019:

Attraktivt:

- *Öka attraktiviteten och vårt värdskap, genom att:*
  - *Aktivt stödja livspusslet i alla livets faser.*
  - *Finna initiativ som ökar antalet etableringar.*
  - *Ta vara på och kommunicera varumärket Tierp och vår historia med stolthet.*

Attraktivt och hållbart:

- *Successivt utveckla tätorterna med början i Tierp genom att verka för ökat antal bostäder med attraktiva miljöer.*

Inkluderande:

- *Öka den upplevda sociala gemenskapen genom att skapa inkluderande arbetsplatser och arbetssätt samt stimulera till inkluderande träffpunkter.*

Ekologiskt hållbart:

- *Minska kommunens negativa klimatpåverkan genom att minska kommunens utsläpp av växthusgaser och att minska kommunens energiförbrukning.*

Finansiella mål

De ekonomiska styrreglerna innehållande finansiella mål antogs 2018 (Kf § 15/2018) av kommunfullmäktige att börja gälla från och med 1 april 2018. Enligt dessa styrregler har kommunen tre finansiella mål:

- Kommunens resultat ska under planperioden uppgå till minst 1,0 procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta för att konsolidera ekonomin med beaktande av pensionsskuldens utveckling, finansiera investeringar och ha handlingsutrymme för framtida verksamhetsförändringar. Uppfyllelse: För delårsperioden nås målet, (+4,0 %), och men inte i prognosen för helåret.
- Kommunen ska endast lånefinansiera stora och långsiktiga investeringar. Det vill säga där det är rimligt att kostnaderna för investeringarna ska bäras även av kommande generationer. Uppfyllelse: För delårsperioden nås målet, och detsamma pekar prognosen för helåret på.
- Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler än två år i rad. För delårsperioden nås målet, men inte utifrån prognosen för helåret.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen avseende de olika verksamheternas specifika mål pendlar något. Måluppfyllelse bedöms dock till två tredjedelar endast vara delvis. Endast äldreomsorgen och funktionshindradeomsorgen bedömer till exempel att måluppfyllelsen är god när det gäller kundperspektivet.

När det gäller kommunens övergripande inriktningsmål att **Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomi i balans** så verkar alla verksamheter försöka arbeta på ett ganska strukturerat sätt för att uppfylla detta mål och de kommungemensamma målen.

När det gäller kommentarer från de olika verksamheterna avseende ekonomiskt utfall samt bedömning av måluppfyllelse och verksamhet hänvisas till de olika verksamhetsuppföljningarna

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2019 uppgår till 105,7 Mkr. Under perioden har 33,9 Mkr förbrukats, vilket motsvarar 32,1 procent av årsbudgeten. Detta beror på tidsförskjutningar av projekten. Prognosen för hela året är 77,5 Mkr. Se investeringsredovisningen för ytterligare information.

Prognos och framtidsbedömning

Prognostiserat resultat för 2019 uppgår till minus 19,1 Mkr, jämfört med budgetens positiva resultat på 13,4 Mkr. Det försämrade resultatet beror i all väsentligt på ökade kostnader för konsulter, lokalhyror och köp av verksamhet, (IFO-placeringar och Samhällsbyggnad-snröjning) samt uteblivna exploateringsintäkter. Även höga vikariekostnader inom skolan bidrar.

Dessutom blir bland annat pensionskostnaderna väsentligt högre än budgeterat.

De största budgetavvikelserna inom verksamheterna prognostiserar individ-och familjeomsorgen -16,9 Mkr, samhällsbyggnad - 15,5 mkr samt Utbildning med 14,7 mkr, (förskolan -3,0, Grundskolan - 8,7 och Gymnasiet - 3,0) . För utförligare information hänvisas till verksamhetsberättelserna

Balanskravsutredning

Miljoner kronor	Bokslut 2019-08	Bokslut 2018-08	Budget 201912	Prognos 201912	Avvikelse mot budget 201912	Bokslut 201812
Resultat enligt resultaträkningen	35,4	-6,3	13,4	-19,3	-32,7	-30,4
Realisationsvinster (-)	0,6	2,6	0,0	0,6	4,0	2,9
Balanskravsresultat	34,8	-8,9	13,4	-19,9	-36,7	-33,3

	2019
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-33,3
Varav från 2018	-33,3
Åretsbalanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-19,3
+ synnerliga skäl att inte återställa	
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-52,6
- varav från år 2018, återställs senast 2022	-33,3
- varav från år 2019, återställs senast 2023	-19,3

Driftredovisning (tkr)

Nämnd/ansvarsområde	Utfall 201808	Utfall 201908	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019	Prognos- avvikelse
Revision	-352	-157	-1 099	-1 099	0
Valnämnd	360	-238	-319	-259	60
Jävsnämnd	-27	-24	-42	-42	0
Lönenämnd	0	0	0	0	0
It-nämnd	0	0	0	0	0
<i>Kommunstyrelsen:</i>	-773 223	-781 692	-1 197 318	-1 243 690	-46 372
Kommunchef*	-11 253	0	0	0	0
Gemensam service	-20 184	-38 526	-62 778	-62 778	0
Medborgarservice	-48 368	-38 181	-55 924	-70 683	-14 759
<i>Produktion:</i>	-693 418	-704 985	-1 078 616	-1 110 229	-31 613
Kultur och fritid	-46 588	-44 301	-73 081	-73 081	0
Förskola	-76 765	-85 618	-133 307	-136 345	-3 038
Grundskola	-156 783	-163 589	-252 224	-260 917	-8 693
Gymnasieskola	-82 846	-81 292	-123 033	-125 990	-2 957
Äldreomsorg	-156 729	-175 284	-271 382	-268 446	2 936
Funktionshindreomsorg	-62 985	-65 400	-97 084	-100 084	-3 000
Individ och familjeomsorg	-110 722	-89 501	-128 505	-145 366	-16 861
Summa nettokostnad verksamheterna	-773 242	-782 111	-1 198 778	-1 245 090	-46 312
Finansiering	766 921	817 481	1 212 176	1 225 702	13 526
Summa nettokostnad Tierps kommun	-6 321	35 370	13 398	-19 388	-32 786

* 2019 ingår Kommunchef i Gemensam service

Investeringsredovisning (tkr)

Ansvarsområde	Utfall 201808	Utfall 201908	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019	Prognos- avvikelse
<i>Kommunstyrelsen:</i>	-18 407	-33 867	-105 501	-87 336	18 165
Kommunchef	0	0	0	0	0
Gemensam service	-566	0	0	0	0
Medborgarservice*	-14 765	-30 868	-94 247	-76 122	18 125
<i>Produktion:</i>	-3 076	-2 999	-11 254	-11 214	40
Kultur och fritid	-468	-977	-5 204	-5 204	0
Förskola	-442	0	-750	-750	0
Grundskola	-192	-1 125	-1 100	-1 410	-310
Gymnasieskola	-718	-362	-2 000	-2 000	0
Äldreomsorg	-1 063	-535	-1 500	-1 500	0
Funktionshindreomsorg	-193	0	-350	-350	0
Individ och familjeomsorg	0	0	-350	0	350
Summa nettoinvesteringar	-18 407	-33 867	-105 501	-87 336	18 165

Sammanställning över större budgeterade investeringsprojekt under 2019 (mkr):

Siggbo DP1036 Anl. Skede1	30,0
Siggbo-TriangDP1058 S1	10,9
DP 1010 Lejonet	7,0
Inköp/försäljning mark	5,0
Exploateringsområden	4,0
DP432 S-fors FP Skede1	4,0
Topp/belägg.n.bef.väg 2019	4,0
Bilbro Siggbo	4,0
Gata stationsomr. Örbyhus	3,4

Resultaträkning

Miljoner kronor	Not	Kommunen				
		201908	201808	Årsbudget	Årsprognos	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter	1	206,3	200,7	338,8	263,5	309,7
Verksamhetens kostnader	2	-1 001,1	-988,1	-1 535,8	-1 527,9	-1 510,7
Avskrivningar	3	-17,4	-24,0	-38,0	-17,3	-35,9
Verksamhetens nettokostnader		-812,2	-811,5	-1 235,0	-1 281,6	-1 236,8
Skatteintäkter	4	588,1	561,3	874,5	881,7	841,6
Generella statsbidrag och utjämning	5	256,1	240,2	376,1	383,9	361,2
Verksamhetens resultat		32,0	-10,0	15,6	-16,1	-34,1
Finansiella intäkter	6	7,8	8,2	4,4	8,8	9,8
Finansiella kostnader	7	-4,4	-4,5	-6,6	-12,1	-6,1
Resultat före extraordinära poster		35,4	-6,3	13,4	-19,4	-30,4
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Årets resultat	8	35,4	-6,3	13,4	-19,4	4,0

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	Kommunen	
		201908	2018
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	9	5,1	5,9
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggning	10	500,8	481,8
Maskiner och inventarier	11	36,1	38,2
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	12	318,1	318,1
Summa anläggningstillgångar		860,1	844,0
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	13	17,1	16,3
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	14	20,2	20,4
Fordringar	15	154,0	151,2
Kassa och bank	16	0,2	47,7
Summa omsättningstillgångar		174,4	219,3
Summa tillgångar		1 051,7	1 079,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		35,4	-30,4
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0
Övrigt eget kapital	17	406,9	437,3
Summa eget kapital		442,3	406,9
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	18	114,6	100,9
Andra avsättningar	19	17,3	15,6
Skulder			
Långfristiga skulder	20	275,1	275,3
Kortfristiga skulder	21	202,2	280,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 051,7	1 079,5
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	22	254,9	261,0
Övriga ansvarsförbindelser	23	1 760,5	1 571,3
Leasingkontrakt/hyresavtal	24	138,4	157,1
Summa panter och ansvarsförbindelser		2 153,8	1 989,4

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	Not	Kommunen		
		201908	201808	2018
Löpande verksamhet				
Årets resultat		35,4	-6,3	-30,4
Justering för avskrivning		17,4	24,0	35,4
Justering för upplösning bidrag statlig infrastruktur	13	0,6	0,3	0,6
Minskning av avsättningar pga. utbetalningar	18,19	-2,3	-1,2	-2,8
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster	25	15,6	21,6	27,4
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		66,6	38,4	30,2
Ö (-) / M (+) av förråd m m		0,0	0,0	0,0
Ö (-) / M (+) av kortfristiga fordringar		0,3	-5,8	-5,0
Ö (-) / M (+) av kortfristiga fordringar		-2,9	15,1	-22,4
Ö (+) / M (-) av kortfristiga skulder		-78,5	-72,2	13,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-14,5	-24,5	16,0
Investeringsverksamhet				
Investeringar i immateriella anl.tillgångar	9	0,0	0,0	0,0
Investeringar i materiella anl.tillgångar	10,11	0,0	0,0	0,0
Försäljning av materiella anl.tillgångar	10,11	0,0	-0,2	-0,3
Investering i finansiella tillgångar	12	-33,8	-20,5	-56,6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,9	3,6	3,3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	-11,2	-11,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-33,0	-28,3	-64,8
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån		0,0	0,0	0,0
Amortering av skuld		0,0	0,0	0,0
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	12	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	0,0	0,2
		0,0	0,0	0,0
Periodens kassaflöde		-47,5	-52,8	-48,6
		0	0	0
Likvida medel vid årets början		47,7	96,2	96,2
Likvida medel vid periodens slut		0,2	43,5	47,7
Förändring likvida medel		-47,4	-52,8	-48,6

Noter

Kommunen		
Not 1 verksamhetens intäkter	201908	201808
Försäljningsintäkter	11,2	10,1
Taxor och avgifter	24,9	25,4
Hyror och arrenden	48,8	51,3
Bidrag	71,4	82,4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	45,6	24,4
Realisationsvinster	0,6	2,6
Övriga intäkter	3,9	4,4
Aktiverat arbete för egen räkning		
Verksamhetens intäkter	206,3	200,7

Kommunen		
Not 2 verksamhetens kostnader	201908	201808
Löner och sociala avgifter	557,3	540,4
Pensionskostnader	47,2	48,2
Material	27,6	29,0
Lämnade bidrag	34,2	35,5
Köp av huvudverksamhet	106,9	117,2
Bränsle energi vatten	5,1	4,4
Lokal- och markhyror	140,8	133,8
Konsulttjänster	16,2	14,6
Övriga verksamhetskostnader	65,7	65,1
Reaförluster och utrangeringar	0,3	0,0
Bolagsskatt	-	-
Verksamhetens kostnader	1 001,1	988,2

Kommunen		
Not 3 Avskrivningar	201908	201808
Avskr immateriella tillgångar	0,8	0,6
Avskr mark, byggnader o tekn anl	11,6	18,0
Avskr maskiner o inventarier	4,8	5,2
Avskr fordon	0,3	0,3
Nedskrivningar	0,0	0,0
Summa avskrivningar	17,4	24,0

Kommunen		
Not 4 Skatteintäkter	201908	201808
Preliminär kommunalskatt	594,2	563,9
Preliminär avräkning innevarande år	0,9	0,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	-7,1	-2,7
Summa skatteintäkter	588,1	561,3

Kommunen		
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	201908	201808
Inkomstutjämningsbidrag	181,4	172,2
Kostnadsutjämningsbidrag	16,9	17,9
Regleringsbidrag/-avgift	9,9	2,2
Bidrag för LSS-utjämning	10,7	10,0
Kommunal fastighetsavgift	32,4	31,8
Generella bidrag från staten	4,8	6,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	256,1	240,2

Kommunen		
Not 6 Finansiella intäkter	201908	201708
Utdelningar på aktier och andelar	3,9	5,0
Ränteintäkter	0,0	0,1
Övriga finansiella intäkter*	3,9	3,0
Summa finansiella intäkter	7,8	8,2
* varav borgensavgifter för 201908 är 3,85 mnkr och 201808 är 3,0 mkr		

Kommunen		
Not 7 Finansiella kostnader	201908	201808
Räntekostnader	1,7	2,5
Ränta på pensionsavsättningar	2,3	1,5
Övriga finansiella kostnader*	0,4	0,4
Summa finansiella kostnader	4,4	4,5

	Kommunen	
Not 8 Årets resultat	201908	201808
Årets resultat enligt resultaträkning	35,4	-6,3
Realisationsvinster	-0,6	-2,6
Justerat resultat enligt balanskrav	34,8	-8,9

	Kommunen	
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar	201908	2018
Ingående ack. anskaffningsvärde	14,9	14,6
Årets investeringar	0,0	0,3
Utgående ack. anskaffningsvärde	14,9	14,9
Ingående ack. avskrivningar	-9,0	-8,0
Årets avskrivningar	-0,8	-1,0
Årets nedskrivning	0,0	0,0
Utgående ack. Avskrivningar	-9,8	-9,0
Utgående bokfört värde	5,1	5,9
<i>Varav</i>		
Namnavtal Tierps Arena	4,0	4,4
Ärendehanteringssystem	0,3	0,4
Sitevision	0,0	0,0
Kommunens hemsida	0,2	0,3
Tidmätningssystem	0,1	0,3
Uppgrad GIS-miljö	0,5	0,5
Inkråmsgoodwill		
Summa	5,1	5,9
Avskrivningstid	3-9 år	3-10 år

	Kommunen	
Not 10 Mark byggnader och tekniska anläggningar	201908	2018
Ingående ack. anskaffningsvärde	1 395,3	1 348,2
Årets investeringar	30,5	50,3
Årets investeringsinkomster	0,0	-3,2
Utgående ack. anskaffningsvärde	1 425,8	1 395,3
Ingående ack. avskrivningar	-913,5	-883,3
Årets avskrivningar	-11,5	-26,0
Årets nedskrivning	0,0	-0,4
Årets uppskrivning/sålt/utrangerat	0,0	2,8
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0,0	-6,5
Utgående ack. Avskrivningar	-925,0	-913,5
Utgående bokfört värde	500,8	481,8
<i>Varav</i>		
Markreserv	53,0	49,4
Verksamhetsfastigheter	242,7	269,8
Publika fastigheter	110,0	84,9
Övriga fastigheter	0,4	0,4
Fastigheter för affärsverksamhet	15,8	48,4
Pågående ny/ombyggnad	78,9	79,9
Summa	500,8	532,7
Avskrivningstid	20-60 år	20-33 år
Ingående ack avskrivningar 2018 har justerats mot eget kapital med 51 mkr pga rättelse av fel. Vid övergång till komponentavskrivning visade det sig att flera anläggningsobjekt borde ha varit helt avskrivna om komponentuppdelning hade tillämpats från början.		

Kommunen		
	201908	2018
Not 11 Maskiner och inventarier		
Ingående ack. anskaffningsvärde	231,1	224,8
Årets investeringar	3,0	6,3
Utgående ack. anskaffningsvärde	234,1	231,1
Ingående ack. avskrivningar	-192,9	184,4
Årets avskrivningar	-5,1	-8,3
Årets nedskrivning	0,0	0,0
Utgående ack. Avskrivningar	-198,0	192,9
Årets uppskrivning/sålt/utrangerat	0,1	-0,2
Utgående bokfört värde	36,1	38,2
<i>Varav</i>		
Transportmedel	2,5	2,7
Maskiner	0,4	0,5
Inventarier	30,1	31,9
Förbättringsutgifter	0,3	0,4
Konstverk	2,8	2,7
Summa	36,1	38,2
Avskrivningstid	3-5 år	3-5 år

Kommunen		
	201908	2018
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier Tierps Kommunfastigheter AB	53,8	53,8
Aktier Tierps Energi och Miljö AB	39,9	39,9
Aktier övriga bolag	0,0	0,0
Andelar Kommuninvest	14,6	14,6
Placering Uppsala läns pensionstiftelse inkl förutbet löneskatt*	207,9	207,9
Långfristig fordran Örbyhus golfklubb	2,0	2,0
Övrig långfristig fordran	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	318,1	318,1
* För att trygga det pensionsåtagande som kommunen har för sina medarbetare beslutade kommunfullmäktige år 2012 (Kf § 158) att Tierp ska ingå i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2018 till 170 mnkr.		

Kommunen		
	201908	2018
Not 13 Bidrag till statlig infrastruktur		
Medfinansiering Citybanan	8,4	8,8
Årets upplösning	-0,3	-0,4
Medfinansiering trafikverket, väg 292	9,3	8,1
Årets upplösning	-0,3	-0,2
Utgående bokfört värde	17,1	16,3
Kommunfullmäktige beslutade år 2009 (Kf § 50) att Upplands Lokaltrafik ingick avtal med staten om medfinansiering av Citybanan. För Tierps kommuns del innebar detta att fullmäktige godkände en medfinansiering om 11 mnkr jämte indexuppräknning. Bidraget är aktiverat på balansräkningens tillgångssida och motsvarande belopp redovisas som avsättning på creditsidan. Bidraget upplöses på 25 år. se även not 18.		

Kommunen		
	201908	2018
Not 14 Förråd m.m.		
Persondatorer	6,6	6,9
Tomtmark till försäljning*	13,6	13,5
Varulager	-	-
Utgående bokfört värde	20,2	20,4
* Varav Siggbo 11,7 mkr och övrig tomtmark 1,9 mkr per 201908.		

Kommunen		
	201908	2018
Not 15 Fordringar		
Kundfordringar	21,8	11,9
Fordran mervärdesskatt	6,6	8,9
Övriga skattefordringar	38,0	32,6
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	80,1	61,6
Övriga kortfristiga fordringar	7,4	36,3
Utgående bokfört värde	154,0	151,2

Kommunen		
	201908	2018
Not 16 Kassa och bank		
Kassa	0,0	0,0
Bank	0,2	47,7
Utgående bokfört värde	0,2	47,7

Kommunen		
Not 17 Eget kapital	201908	2018
Övrigt eget kapital justerats ned med 50,9 mkr pga rättelse av fel. I samband med tillämpande av komponentuppdelning av anläggningstillgångar avseende byggnader visar det sig att, om komponentuppdelning hade tillämpats från början så hade dessa komponenter redan var helt avskrivna, därför värdet för dessa anläggningstillgångar justerats mot eget kapital.		

Kommunen		
Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	201808	2017
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	100,9	81,8
Nyintjänad pension, varav	11,3	9,7
- förmånsbestämd ålderspension	11,2	5,8
- särskild avtalspension	0,0	3,5
- efterlevandepension	0,1	0,4
<i>Övrigt</i>		
Årets utbetalningar	-2,3	-2,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2,3	2,0
Ändring av försäkringstekniska grunder		
Övrig post	-0,3	6,6
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse		
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar		
Förändring av löneskatt	2,7	3,7
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	114,6	100,9
Övriga upplysningar		
Antal visstidsförordnanden		
Politiker	0,0	3,0
Tjänstmän	0,0	0,0
Aktualiseringsgrad	95%	95%
Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciper.		

Kommunen		
Not 19 Övriga avsättningar	201908	2018
Avsatt för återställande av deponi*		
Redovisat vid årets början	7,5	5,9
Nya avsättningar	0,3	1,6
Ianspråktaga avsättningar	0,0	
Outnyttjat belopp som återförts	0,0	
<i>Förändring av nuvärdet</i>	0,0	
Utgående avsättning	7,8	7,5
Avsatt för medfinansiering av Citybanan		
Redovisat vid årets början	0,0	0,0
Nya avsättningar		
Ianspråktaga avsättningar		
Outnyttjat belopp som återförts		
<i>Förändring av nuvärdet</i>		
Utgående avsättning	0,0	0,0
Avsatt för medfinansiering av väg 292		
Redovisat vid årets början	8,1	0,0
Nya avsättningar	1,4	8,1
Ianspråktaga avsättningar		-
Outnyttjat belopp som återförts		-
Förändring av nuvärdet		-
Utgående avsättning	9,5	8,1
Avsatt till skatter		
Redovisat		
Summa övriga avsättningar	17,3	15,6

	Kommunen	
Not 20 Långfristiga skulder	201908	2018
Lån i banker och kreditinstitut	270,0	270,0
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Investeringsbidrag*	5,1	5,3
Återstående antal år (vägt snitt)	26,0	26,0
Anslutningsavgifter*	0,0	0,0
Återstående antal år (vägt snitt)		
Summa förutbetalda intäkter	5,1	5,3
Summa långa skulder	275,1	275,3
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut		
Genomsnittlig ränta	1,0%	1,2%
Lånens löptider		
1 år	0,0	70,0
2-3 år	155,0	95,0
4-5 år	45,0	80,0
6- år	70,0	25,0
Låneskulden är redovisad enligt huvudmetoden. Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.		

	Kommunen	
Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	201908	2018
Ingående ansvarförbindelse till pensioner inkl. löneskatt	261,0	450,2
Ränte- och basbeloppsuppräkring	9,1	8,0
Ändring av försäkringstekniska grunder		0,0
Pension till efterlevande		0,0
Årets utbetalningar	-13,4	-19,8
Övrig post	-0,6	-3,3
<i>Minskning av ansvarförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse</i>	0,0	-167,3
<i>Ökning/minskning av ansvarförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar</i>	0,0	-3,1
<i>Förändring av löneskatt</i>	-1,2	-3,7
Summa utgående ansvarförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	254,9	261,0
Pensionsförpliktelser avseende arbetstagare födda 1948 och tidigare eller deras efterlevande har tryggats genom att kommunen placerat medel i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". Åtagandet som tryggas genom stiftelsen har av KPA beräknats till 199,9 mkr per 2018-12-31 inklusive särskild löneskatt.		
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.		

	Kommunen	
Not 21 Kortfristiga skulder	201908	2018
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	18,3	44,6
Leverantörsskulder	31,4	37,5
Moms och punktskatter	0,7	1,6
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	30,1	28,2
Övertidsskuld	1,5	1,5
Övriga löneskulder	9,7	9,8
Semesterlöneskuld	16,4	31,1
Pensioner inkl. löneskatt	25,5	32,2
Upplupen löneskatt pensionsstiftelse	2,2	31,9
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	66,5	62,3
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,1
Utgående bokfört värde	202,2	280,7
Övriga löneskulder avser ersättningar som betalas ut till mottagaren i september men avser augusti i delåret och januari resp december i bokslutet för 2018.		

Kommunen		
Not 23 Övriga ansvarförbindelser	201808	2018
Borgensåtaganden		
Småhus	0,4	0,4
Nordupplands Fotbolls Allians	2,9	2,9
AB Tierpsbyggen*	905,0	845,0
Tierps Kommunfastigheter AB**	450,0	385,0
<i>Tierps Fjärrvärme AB</i>	102,3	88,1
<i>Tierps Energi och Miljö AB</i>	300,0	250,0
		1
Utgående ansvarförbindelse	1 760,5	571,3
<p>Noten avser utnyttjat/kvarstående borgensåtagande. För statligt kreditgaranterade bostadslån för småhus och egnahem har kommunen ansvar för eventuella förluster upp till 40 % av utestående skuld. Totalt garanterat belopp för småhus är 0,6 mnkr per 181231.</p> <p>* Exklusive en nyttjad checkkredit på 14,0 mnkr i delåret, som utgör en underkredit till kommunens checkkredit.</p> <p>** Exklusive en nyttjad checkkredit på 39,9 mnkr i delåret, som utgör en underkredit till kommunens checkkredit</p> <p>Kommunen har i juni 2008 (Kf § 68/2008) ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.</p>		

Kommunen			
Not 25 Ej likvidpåverkande poster	201908	201808	2018
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,4
Avsatt till pensioner	16,1	18,4	21,9
Avsatt till deponi	0,3	1,1	1,6
Avsatt medfinansiering Citybanan	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster/förluster	-0,6	-2,6	-2,9
Omklassificering till omsättn tillg	0,0	4,9	6,6
Förändringar långfristiga periodiseringar	-0,2	-0,2	-0,3
Utgående bokfört värde	15,6	21,6	27,4

Kommunen		
Not 24 Leasing	201908	2018
Bilar inom ett år	1,4	1,9
Lokaler inom ett år	26,3	27,0
Bilar senare än ett år men inom fem år	0,4	0,8
Lokaler senare än ett år men inom fem år	64,8	76,3
Lokaler senare än fem år	45,4	51,0
Utgående bokfört värde	138,4	157,1

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, samt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR), med särskilt angivna undantag.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen förutom att komponentuppdelning av gamla anläggningsobjekt avseende byggnader numera tillämpas. Effekten i delårs årsrapporten av detta är att kostnader för avskrivningar blivit ca 6,8 mkr lägre.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras och intäkterna kan beräknas på ett tillfredsställande sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp som de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärdet där inget annat anges.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Rättelse av väsentliga fel

Rättelse av väsentligt fel avseende ackumulerade avskrivningar för anläggningstillgångar avseende byggnader har gjorts i de fall där utredning av komponenter visat att komponent borde ha varit helt avskriven om komponentavskrivning tillämpats från början. Se vidare not 10 och 17

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten. Som

jämförelsestörande post betraktas poster som är sållan förekommande och överstiger 10 Mkr.

Intäkter

Investeringsbidrag tas from 2010 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas som långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Vilket innebär att vi redovisar dessa enligt RKR 18.1 (september 2009).

Kostnader

Kapitalkostnaderna beräknas från och med 1995 enligt real annuitetsmetod för investeringar gjorda

tom 2015. För investeringar gjorda from 2016 beräknas kapitalkostnaderna enligt nominell metod.

För investeringar gjorda från och med 2001 påbörjas avskrivning månaden efter anskaffandet

medan investeringar gjorda före 2001 avskrivs efter den gamla metoden det vill säga med början året efter anskaffandet. För nya investeringar from 2015 i fastigheter och infrastruktur påbörjas avskrivning först när investeringen tas i anspråk.

På tillgångar i form av mark och konst görs inga avskrivningar.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs av avtal används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.

Anläggningar investerade from 2015, som består av flera komponenter med olika nyttjandeperioder delas upp och skrivs av för sig. Komponent uppdelning av anläggningstillgångar investerade före 2015 har efter utredning påbörjats och beräknas var helt genomfört innan bokslutet för 2019

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett helt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar.

Finansiella tillgångar

Kommunen har inga kortfristiga placeringar. Samtliga finansiella tillgångar är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande.

Utbetalning till pensionsstiftelse inklusive förutbetalad löneskatt har aktiverats som finansiell tillgång. Värdet på placerat kapital har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och värdet på balansdagen.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS19.

Övriga avsättningar

Avsättning för deponi påbörjades 2002. Efter 2007 har ingen uppräknings av avsättningen skett. Därmed avviker vi från RKR 9.

Ekonomisk ordlista

Aktualiseringsgrad

Den andel av personakterna för anställda medarbetare som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgångar

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, så som Till exempel fastigheter och inventarier.

Ansvarsförbindelse

Åtagande att fullgöra viss ekonomisk förpliktelse, exempelvis pensionsåtagandet.

Avskrivningar

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningstiden över tillgångens livslängd.

Avsättningar

Ekonomiska förpliktelser eller åtaganden som är säkra eller sannolika, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias, till exempel pensionsförpliktelse.

Balanskravet

I kommunallagen regleras att kommunerna varje år ska ha ekonomi i balans samt vilka åtgärder som ska vidtas vid avvikelser mot detta krav.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Driftredovisning

I driftredovisningen beskrivs de enskilda verksamheternas nettokostnader samt avvikelser mot budget.

Eget kapital

Skillnaden mellan kommunens totala tillgångar och summan av avsättningar och skulder enligt balansräkningen, det vill säga nettoförmögenheten.

Externa inkomster och utgifter

I externa inkomster och utgifter ingår det totala externa betalningsflödet, det vill säga både drift, investering och finansiering.

Kassaflödesanalys

Visar hur en räkenskapsperiods löpande verksamhet har finansierats samt hur periodens löpande verksamhet och investeringar har inverkat på finansiell verksamhet och likvid ställning.

Finansnetto

Finansiella intäkter minus finansiella kostnader. I finansnettot ingår kostnader för främmande kapital (lån) och intäkter från placering av likvida medel.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika kommuner.

Kortfristiga fordringar och skulder

Kortfristiga fordringar och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar, samt värdepapper.

Långfristiga fordringar och skulder

Långfristiga fordringar och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte innehåser för stadigvarande bruk utan löpande byts ut eller förändras.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den period då resurserna förbrukas eller tillkommer.

Resultaträkning

Redovisning av årets driftverksamhet (intäkter och kostnader) och hur den genom sitt resultat påverkar eget kapital. Resultaträkningen utgår från intäkterna och kostnaderna i driftredovisningen sedan dessa summor justerats för interna poster.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egna finansiella tillgångar. Måttet visar den finansiella styrkan på lång sikt.

Verksamhetens nettokostnader

Skillnaden mellan verksamhetens driftkostnader och de intäkter som genereras som följd av genomförd verksamhet, såsom vissa statsbidrag, taxor och avgifter från kunder och brukare med mera finansieras med skattemedel.

Årsarbetare

Antal årsarbetare räknas fram utifrån all arbetad tid, oavsett anställningsform, inklusive frånvaro.